

Závery Rady o strategickom prístupe EÚ k medzinárodným kultúrnym vzťahom

(2017/C 189/08)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

1. PRIPOMÍNA závery Rady z 24. novembra 2015 o kultúre vo vonkajších vzťahoch EÚ so zameraním na kultúru v rámci rozvojovej spolupráce ⁽¹⁾, v ktorých sa okrem iného Komisia a vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku vyzývajú, aby predložili strategickjší prístup ku kultúre vo vonkajších vzťahoch EÚ;
2. VÍTA skutočnosť, že Komisia a vysoká predstaviteľka Únie odpovedali na túto výzvu a 8. júna 2016 vydali spoločné oznámenie s názvom Stratégia EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy ⁽²⁾;
3. PRIPOMÍNA závery Rady zo 17. októbra 2016 o globálnej stratégii pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku EÚ ⁽³⁾, v ktorých sa schválili prioritné oblasti pre vykonávanie globálnej stratégie a zdôraznila sa úloha kultúrnej diplomacie;
4. VÍTA skutočnosť, že v globálnej stratégii ⁽⁴⁾ sa uznala úloha kultúry v zahraničnej a bezpečnostnej politike EÚ vo všeobecnosti, a najmä v oblastiach, ako je boj proti terorizmu, odolnosť spoločností a urovnávanie konfliktov;
5. preto UZNÁVA, že kultúra je súčasťou strategického a prierezového prístupu k medzinárodným vzťahom Únie;
6. SO ZRETELOM na príslušné oblasti právomoci Európskej únie a členských štátov, ako aj na zásadu subsidiarity ZDÔRAZŇUJE, že strategický prístup k medzinárodným kultúrnym vzťahom by mal zahŕňať všetky relevantné oblasti politiky a prihliadať na spoločné oznámenie z 8. júna 2016. Mal by byť tiež v súlade s Dohovorom Unesco z roku 2005 o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov, ako aj s programom trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030, ktorý je programom Organizácie Spojených národov. Konkrétnejšie, takýto prístup by mal:
 - a) znamenať perspektívu zdola nahor, a zároveň rešpektovať nezávislosť kultúrneho sektora, posilňovať slobodu prejavu a morálnej zásadovosti umelcov, podnecovať priame kontakty medzi umelcami, subjektmi pôsobiacimi v oblasti kultúry a občianskou spoločnosťou a umožniť dostatočnú pružnosť, aby sa mohlo prihliadnúť na rýchlo sa meniaci celosvetový vývoj;
 - b) vychádzať z predpokladu, že medzinárodné kultúrne vzťahy sa môžu formovať len prostredníctvom podporovania kultúrnej rozmanitosti v rámci EÚ, čím si budú môcť občania rozširovať svoje kultúrne povedomie a poznatky, stimulovať svoju tvorivosť a viesť sa k vzájomnému učeniu a dialógu, ktorý sa rozvíja v priebehu času, aby si ďalej rozvíjali medzikultúrne kompetencie ⁽⁵⁾ a propagovali medzikultúrny dialóg;
 - c) podporovať súlad a jednotnosť úsilia, a zároveň zabezpečiť úplnú komplementárnosť s činnosťou členských štátov. Komplementárnosť by mala existovať aj vo vzťahu k činnostiam, ktoré sa vykonávajú na medzinárodnej úrovni, napríklad prostredníctvom Rady Európy a Unesco, pričom by sa malo predísť opakovaniu rovnakej činnosti;
7. za predpokladu, že v medzinárodných vzťahoch EÚ je kultúra základnou súčasťou, ODPORÚČA, aby skupina priateľov predsedníctva začala pôsobiť ako prierezová platforma pri vypracovaní integrovaného, komplexného a postupného strategického prístupu EÚ k medzinárodným kultúrnym vzťahom, v rámci ktorých sa skúmajú synergie všetkých relevantných oblastí politiky pri plnom dodržiavaní zásady subsidiarity. Táto skupina by tak určila spoločné strategické zásady, ciele a priority takéhoto prístupu, ktoré sa začlenia do plánu realizácie, pričom by určila, v akých oblastiach by spoločná akcia na úrovni EÚ mohla byť relevantná.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, aby

8. posilnili spoluprácu medzi príslušnými ministerstvami, najmä ministerstvami kultúry a zahraničných vecí, miestnymi a regionálnymi samosprávami a zainteresovanými stranami.

⁽¹⁾ Závery Rady o kultúre vo vonkajších vzťahoch EÚ so zameraním na kultúru v rámci rozvojovej spolupráce (Ú. v. EÚ C 417, 15.12.2015, s. 41).

⁽²⁾ 10082/16.

⁽³⁾ 13202/16.

⁽⁴⁾ 10715/16.

⁽⁵⁾ Závery Rady z 22. mája 2008 o medzikultúrnych kompetenciách (Ú. v. EÚ C 141, 7.6.2008, s. 14).

VYZÝVA KOMISIU A EURÓPSKU SLUŽBU PRE VONKAJŠIU ČINNOSŤ (ESVČ), aby

9. podporili skupinu priateľov predsedníctva poskytnutím odbornej expertízy, napríklad prostredníctvom platformy kultúrnej diplomacie ⁽¹⁾;
10. uprednostňovali v politikách a programoch EÚ iniciatívy v oblasti medzinárodných kultúrnych vzťahov a zväzili možnosť ich zviditeľnenia prostredníctvom jednotného prístupového portálu;

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, KOMISIU A ESVČ, aby

11. zhromažďovali a vymieňali si najlepšie postupy v oblasti kultúrnych iniciatív v tretích krajinách, a to aj prostredníctvom platformy kultúrnej diplomacie;
12. zväzili možnosť pilotných projektov v tretích krajinách s cieľom testovať formy spolupráce, vrátane spoločných akcií a tvorivých medzisektorových partnerstiev, s účasťou miestnych kultúrnych subjektov, miestnych a regionálnych samospráv, príslušných mimovládnych organizácií, národných kultúrnych inštitútov, zoskupení EUNIC ⁽²⁾ a delegácií EÚ.

⁽¹⁾ Útvár Európskej komisie pre nástroje zahraničnej politiky spustil platformu kultúrnej diplomacie v marci 2016 s cieľom podporovať inštitúcie EÚ pri vykonávaní stratégie EÚ pre medzinárodné kultúrne vzťahy. Cieľom platformy je vykonávať činnosti, ktorými sa posilňuje kultúrna spolupráca EÚ s tretími krajinami a ich občanmi, najmä podporovaním inštitúcií EÚ vrátane delegácií EÚ a poskytovaním im poradenstva, a pripraviť globálny program odbornej prípravy vedúcich pracovníkov z oblasti kultúry.
(Zdroj: <http://www.cultureinexternalrelations.eu/>)

⁽²⁾ EUNIC (sieť národných kultúrnych inštitútov Európskej únie) je zastrešujúca sieť združujúca národné kultúrne inštitúty a veľvyslanectvá.